
27. Jdeme cestou života

K tématu:

Poslední hodina tematického celku se počtvrté vrací k tématu seslání Ducha svatého. V první třídě se probírá s důrazem na společenství, které Duch svatý zbavuje strachu a naplňuje pokojem a odvahou. Ve druhé třídě se poukazuje na souvislost se stavbou babylónské věže a na Ducha svatého, který sjednocuje. Ve třetí třídě se děti učí poznávat dary Ducha svatého. Ve čtvrté třídě se událost probírá v souvislostech židovského svátku letnic, kdy Petr z Ducha svatého promlouvá ke shromáždění lidu.

Cíl:

- Dítě si má zopakovat událost seslání Ducha svatého (Sk 2,1-13) a všimnout si, jak působení Ducha svatého zbavuje strachu a pomáhá porozumět velikonočním událostem.
- Dítě si má na řeči apoštola Petra přiblížit velikonoční události a uvědomit si, že Kristus vede společenství církve cestou života (Sk 2,14-15,22-28).

Pomůcky:

- pracovní listy
 - dva pruhy černé látky z látkového souboru
 - jeden pruh červené látky z látkového souboru
- k dynamice:
- pro každé dítě šátek nebo výkladový materiál
- k výrobě větrníku:
- pracovní listy a lepidlo nebo sponkovač
 - pro každé dítě špejli, příp. jeden delší drát nebo silnější provázek

METODICKÝ POSTUP

1. Uvedení do tématu

Z následujících možností vyberte jednu:

• Když cesta nevede dál (děti sedí v lavicích)

Na tabuli nakreslíme křídou velké „T“. Přemýšlíme, co to může znamenat a upozorníme na dopravní značku slepá ulice, označení cesty, která končí, kterou se nedá projet. Řidič musí zastavit a obrátit, aby nenarazil na překážku a mohl jet dál. Sami se můžeme ocitnout v podobné situaci, kdy narazíme na překážku, kterou není v našich silách překonat. Uvedeme několik příkladů, kdy se děti ocitají v koncích a neumějí si samy pomoci:

- Petr má potíže s diktátem, zítra jeden píšou a Petr nemůže usnout. Bojí se, není v jeho silách se učit, nestačí na to. K obrázku slepé cesty zapíšeme na tabuli slovo STRACH.
- Jana má kočičku, o kterou se ráda stará. Když Jana přišla ze školy domů, maminka jí řekla, že kočička utekla. Jana je smutná, není v jejích silách kočičku najít. K obrázku slepé cesty zapíšeme na tabuli slovo ROZLOUČENÍ.
- V Africe je mnoho dětí, které si nemají oblečení a mají hlad. Děti trpí, neumějí si samy pomoci. K obrázku slepé cesty zapíšeme na tabuli slovo CHUDOBA.

Společně doplňujeme další slova vyjadřující překážku, kterou je pro člověka těžké překonat. (BOLEST, NOUZE, NEMOC...) Doplníme, že nejsmutnější a nejtěžší překážkou, kterou žádný člověk neumí vlastními silami překonat, je SMRT.

• Když cesta nevede dál (děti sedí v kruhu)

S menší skupinou si sedneme do kruhu a uprostřed na zemi vytvoříme ze dvou pruhů černé látky kruh.

- Přemýšlíme, co obraz může znamenat. Může to být místo za „černou zdí“, odkud nevede cesta.
- Kdo chce, může si doprostřed černého kruhu sednout.
- Dítěte sedícího v černém kruhu se zeptáme, co mu dnes udělalo největší starost, co jej dnes nejvíc trápilo. (Špatná známka, ztracená věc, špatné slovo...)

Šátky položíme do tvaru písmene „T“.

- Přemýšlíme, co obraz může znamenat. Může to být také značka slepá ulice, označení cesty, která končí, která nikam nevede.
- Kdo chce, může slepou cestou projít, na konci se obrátit a jít zpět.
- Jmenujeme různé překážky, které mohou lidem znepříjemnit život. (*Nemoc, druzí lidé, nedostatek peněz...*) Doplníme, že nejsmutnější a nejtěžší překážkou, kterou žádný člověk neumí vlastními silami překonat, je *SMRT*.

2. Modlitba

Aktivitu zakončíme modlitbou: „**Milý Pane, učedníci, kteří lovili ryby na jezeře, byli ve tmě, hladoví, na nejisté hladině jezera nic nechytili a zdálo se jim, že cesta končí, že nevede dál. I nám se zdá, že nám hodně věcí brání v cestě. Dáváme ti všechny překážky, které neumíme vlastními silami překonat... (strach, smutek, bídu, nemoc...) Amen.**“

3. Opakování

Podobně se cítili učedníci, když se s nimi Ježíš rozloučil a čtyřicátý den po Velikonocích odešel ke svému Otci. Ježíš slíbil učedníkům, že jim pošle Pomocníka a Přímluvce. Zatímco se v Jeruzalémě slavil padesátý den po svátku paschy, svátek zvaný letnice, svátek poděkování za první úrodu a připomínka padesátého dne po vyjití z Egypta, kdy Bůh daroval Izraelitům Desatero, setrvali učedníci spolu s Ježíšovou matkou Marií na modlitbách.

Několika jednoduchými otázkami zopakujeme děj příběhu seslání Ducha svatého podle Sk 2,1-12. Je to opakování látky z minulých ročníků. Pokud děti děj příběhu neznají nebo si ho nepamatují, je třeba vše znovu probrat a procvičit.

Učedníci viděli Ducha svatého jako jazyky z ohně.

Učedníci slyšeli Ducha svatého jako hukot silného větru.

Učedníci pochopili, že dostali Pomocníka, který má sílu ohně a silného větru, Pomocníka, který boří černé zdi a odstraňuje překážky ze slepých cest.

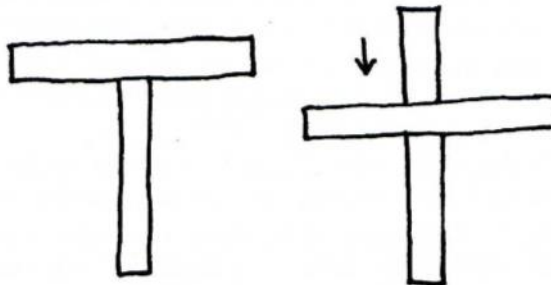
Učedníci pochopili, že se nemusejí bát vyjít do jeruzalémských ulic, protože mají mocného Pomocníka.

• Proměna v Duchu svatém

Proměnu, která nastala, si můžeme znázornit:

Na tabuli vypsané překážky na konci slepé cesty překreslíme červenou křídou do tvaru plamenů a cestu ve tvaru písmene „T“ změnímme prodloužením kolmé čáry na kříž.

Pokud jsme seděli v kruhu, znázorníme totéž posunutím jednoho šátku doprostřed druhého. Ze znamení slepé ulice vznikne „kříž“, cesta, která vede dál. Děti si mohou cestu projít a posadit se zpět do lavic.

4. Vlastní téma

Rozdáme pracovní listy. Na první straně jsou slova, která Petr naplněný Duchem svatým řekl lidem oslavujících v Jeruzalémě den letnic.

- Vybereme dítě, které se postaví před ostatní jako Petr před shromáždění, a text z pracovního listu výrazně přečte. Vystřídáme několik dětí a můžeme srovnat, který řečník byl nejpřesvědčivější a nejobdůbnější. Přes ramena dítěte znázorňujícího Petra můžeme jako znamení Ducha svatého přehodit pruh červené látky.
- Upozorníme na postavu Lukáše, který stojí mezi učedníky a je autorem Skutků apoštolů. Můžeme jej srovnat s kresbou na pracovním listu č. 11.
- Zvýrazníme si v textu Petrovy řeči slova, která vyjadřují radost. Přečteme si je a co bude třeba, vysvětlíme. (*Nebylo možné, aby zůstal v moci smrti, raduje se mé srdce, můj jazyk jáás, tělo odpočine v naději, naplnils mě blahem, oznámils mi cesty života...*)

Učedníci spolu s Petrem v síle Ducha svatého pochopili, že Kristovým křížem byla smrt přemožena a cesta života vede dál. Učedníci se v síle Ducha svatého vydali cestou života. O letnicích se zrodilo pestré a živé společenství církve.

5. Práce s pracovním listem

Na druhé straně pracovního listu je několik úvodních slov Petrovy řeči. Úkolem dětí je dopsat řeč jako Petr, který vzpomíná na všechno, co s Ježíšem prožil. Podle událostí Petrova života z minulé hodiny děti dokončují větu: **Bratři, sám jsem zažil, jak...** (*mě Ježíš zavolal, zachránil mě, když jsem se topil, jedl jsem s ním rybu a chléb u jezera...*) Věty, které děti napsaly, přečteme.

6. Dynamika

• Jdeme cestou života

Posadíme se do kruhu kolem kříže, „cesty, která vede dál“. Pomocí libovolného výkladového materiálu vytvoří každý vlastní „cestu života“ od středu kříže k sobě. Dejme prostor dětské fantazii, cesty nemusejí být rovné, důležité je, že na začátku cesty je kříž, který otevírá cestu života, a na konci dítě, které cestu staví. Každé dítě může jedno po druhém svou cestou života projít.

• Větrník

Děti si mohou podle návodu na pracovním listu vyrobit větrník.

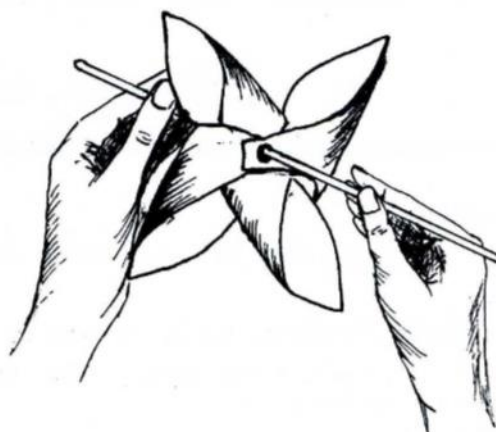
Pokud je v místnosti prostor, mohou si děti vyzkoušet různé druhy radostného pohybu. Nejprve se točí na místě každý sám, pak necháme děti točit se ve dvojicích, ve trojicích až vytvoříme jeden velký větrník. Chytíme se za ruce a vyzkoušíme si podobnou aktivitu procvičující spolupráci a důvěru, jako v minulé hodině s lanem.

Děti se postaví pevně na zem a pokusí tělo naklonit dozadu tak, aby měly natažené ruce. Chvilí jim bude trvat, než získají stabilitu, hlučnější skupině můžeme odpočítávat alespoň deset sekund, kdy vydrží stát všichni potichu, pevně a s nataženýma rukama.

Bůh drží všechno pohromadě. Duch svatý mi pomáhá být dobrý.

• Duch svatý má sílu ohně a větru

Každé dítě si vybere šátek, který mu připadá vhodný ke znázornění Ducha svatého. Děti jedno po druhém svůj šátek položí na zem tak, aby se vždy jedním rohem dotýkal středu kruhu. Na zemi vznikne barevný větrník.

7. Závěr

Aktivity zakončíme modlitbou: „Milý Ježíši, děkujeme ti za dar svatého Ducha, který nás vede cestou života.“ Děti mohou opakovat větu: „Děkuji ti, že mě vedeš cestou života.“

8. Domácí úkol

Větrníky si mohou děti vyrobit doma a přinést na svatodušní mši svatou pro děti, kde je navlečeme na jeden drát nebo silnější provázek a společně „roztočíme“.

9. Učebnice

Můžeme využít text na s. 108.

10. Učivo

Učedníci v síle Ducha svatého pochopili, že Kristovým křížem byla smrt přemožena a cesta života vede dál. Učedníci se v síle Ducha svatého vydali cestou života. O letnicích se zrodilo pestré a živé společenství církve.

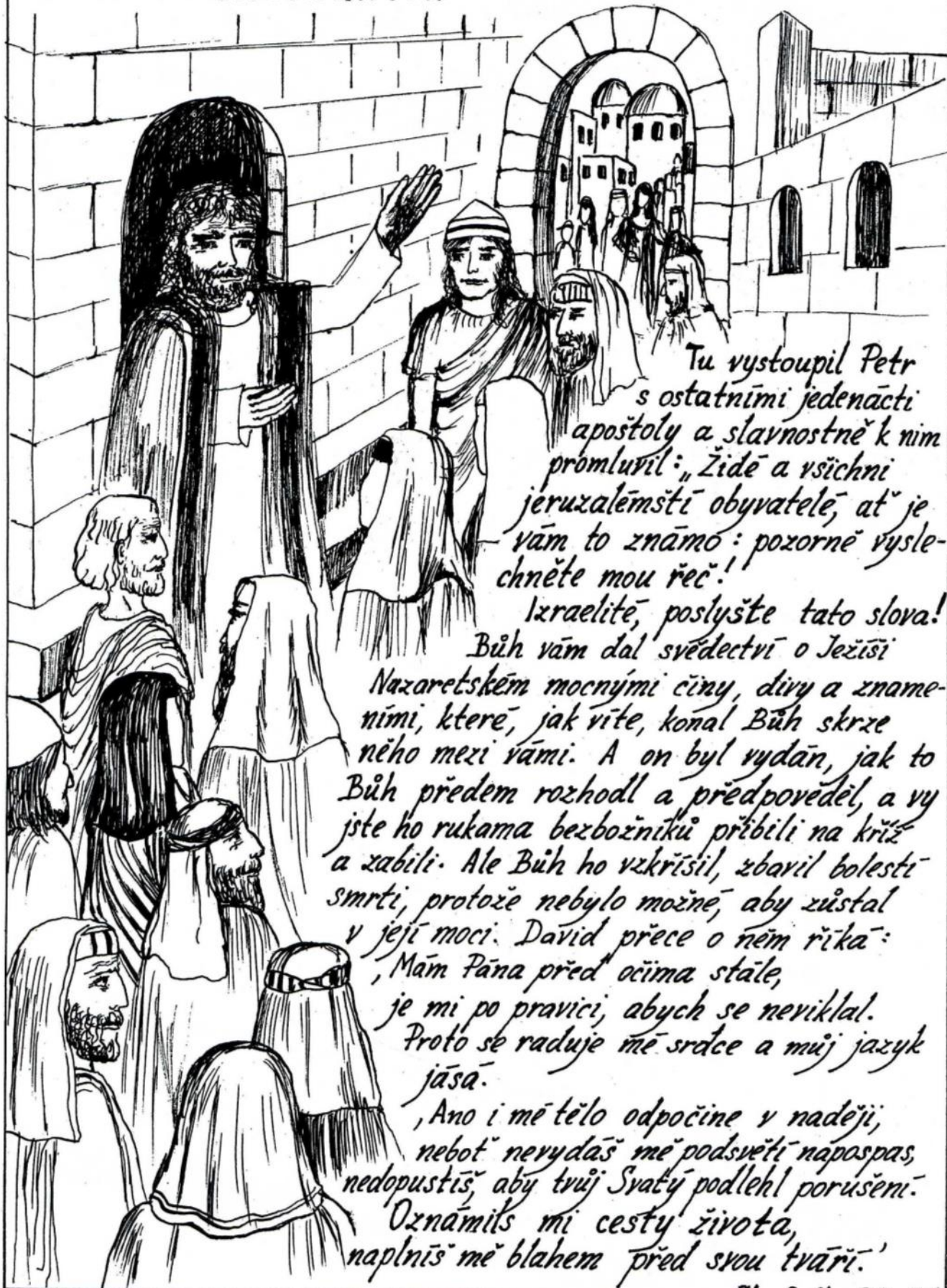

KONTROLNÍ OTÁZKY:

- A) Zapamatovaly si děti, co se v minulých ročnících probíralo v souvislosti s událostí seslání Ducha svatého?
- B) Duch svatý je zdrojem tvořivé síly a fantazie, nebáli jsme se využít pomůcky nebo alespoň pohyb? Katecheze o Duchu svatém si zaslouží, aby byla radostná a kreativní.

27. Ideme cestou života

Tu vystoupil Petr s ostatními jedenácti apostoły a slavnostně k nim promluvil: „Židé a vsichni jeruzalémští obyvatelé, at' je vám to známo: pozorně vyslechněte mou řeč!

Israelité, poslyšte tato slova!

Bůh vám dal svědectví o Ježíši

Nazaretském mocnými činy, divy a znameními, které, jak víte, konal Bůh skrze něho mezi vámi. A on byl vydán, jak to Bůh předem rozhodl a předpověděl, a vy jste ho rukama bezbožníků přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil, zbavil bolesti smrti, protože nebylo možné, aby zůstal v její moci. David přece o něm říká:

„Mám Pána před očima stále,

je mi po pravici, abych se neviklal.

Proto se raduje mé srdce a můj jazyk jása.

„Ano i mé tělo odpočine v naději,

neboť nevydáš mě podsvětí napospas,

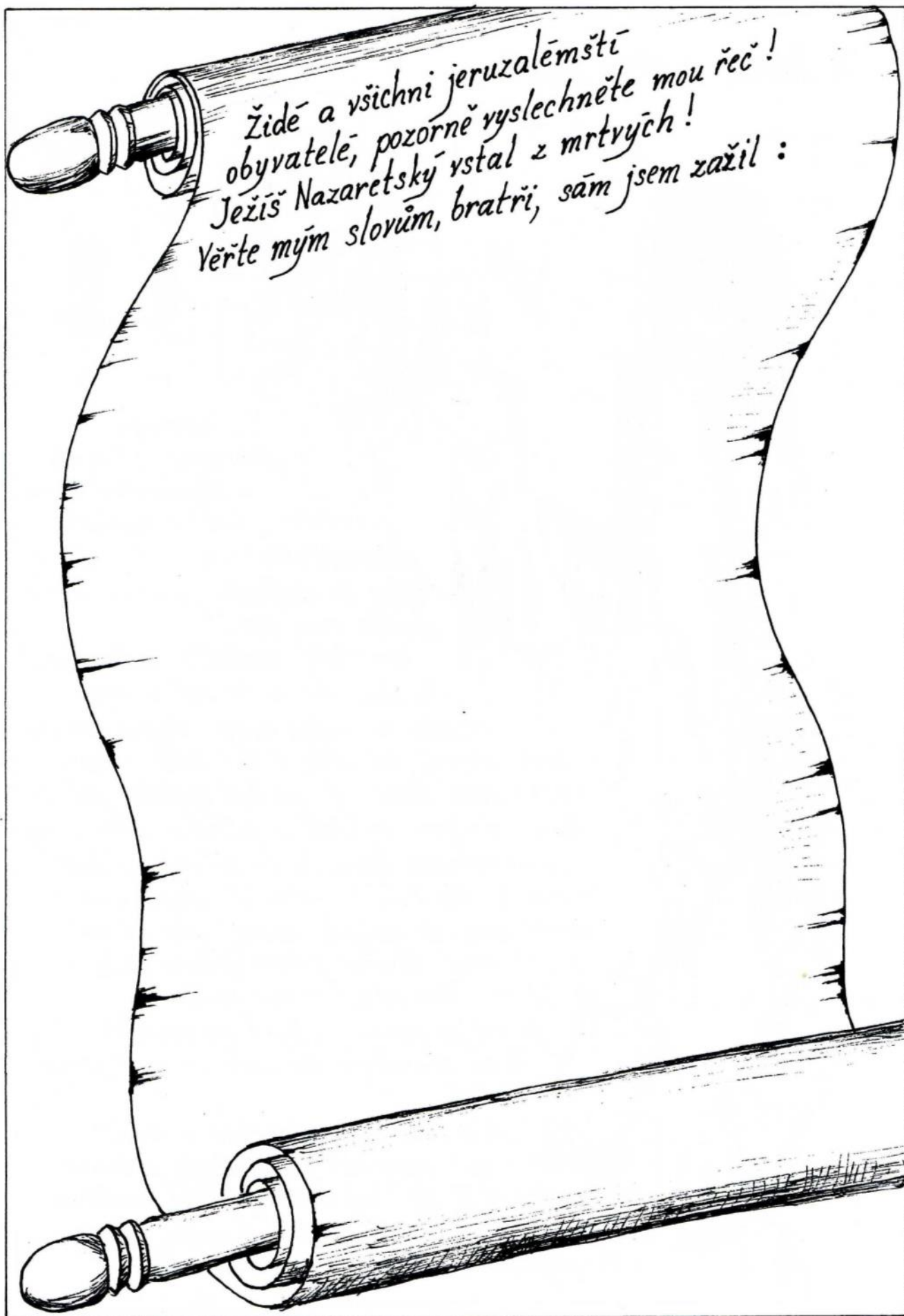
nedopustíš, aby tvůj Svätý podlehl porušení.

„Oznámilš mi cesty života,

naplniš mě blahem před svou tváří.“

Sk 2, 14, 22-28

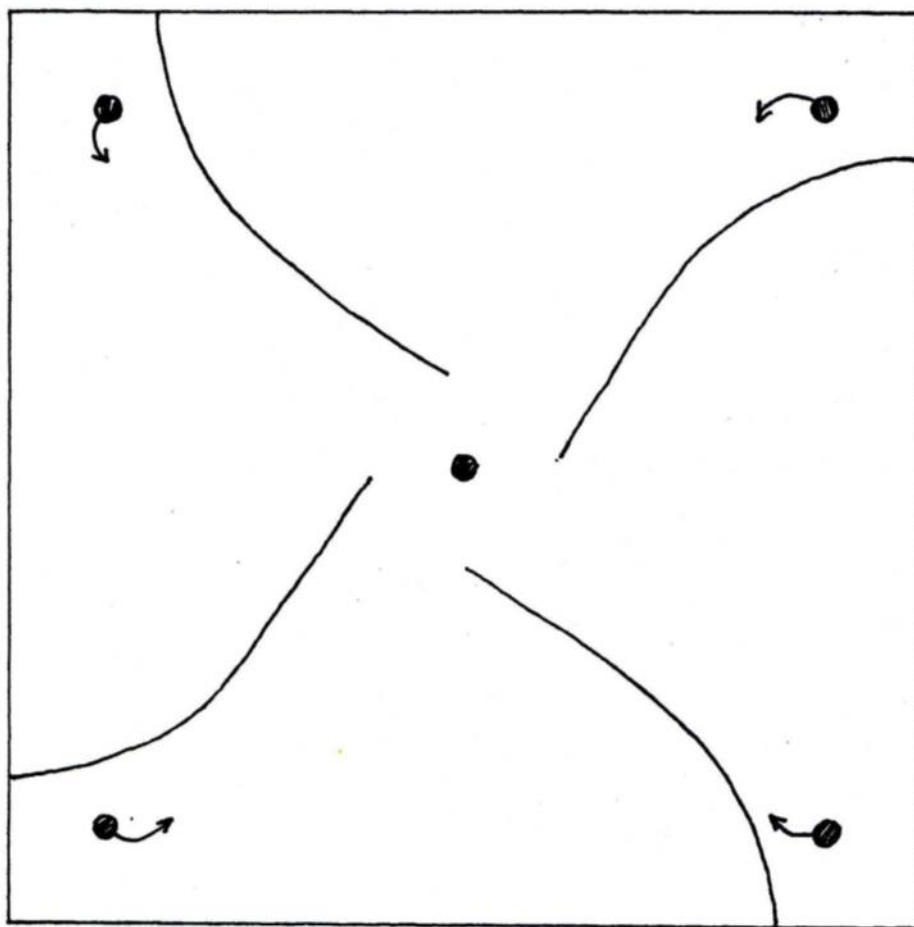

Bůh drží všechno pohromadě

Bůh je můj střed. Duch svatý mi pomáhá být dobrý.

Napiš na větrník, které dobré vlastnosti chceš šířit dál a slož jej podle návodu.

1. Vystrihni větrník podle naznačených čar.
2. V místě teček udělej dírky.
3. Středem protáhni špejli.
4. Ohni protilehlé rohy ke středu (podle šipek) a navleč na špejli.

